

Yeni bir inancı kabul etmek mi

Osman Necmi Gürmen, yeni romanı 'Mühtedi: Kiliseden Camiye' ile okurlarını Kanuni, Barbaros, Turğut Reis ve Kılıç Ali Paşa'ların Akdeniz'ine götürürken kimi can korkusuyla kimi isteyerek mühtedi olan insanların iç dünyalarındaki çelişkilerini de anlatıyor.

UFUK MATARA

Mühtedi, savaşın denizlerde kazanıldığı, Osmanlı donanmasının Endülüs'ten Kıbrıs'a bütün Akdeniz'i egemenliği ve kontrolü altında tutmaya çalıştığı bir döneme dair tarihi olay ve gerçeklerden hareketle kaleme alınmış, bu arada iç içe geçmiş iki ömür, sadakat ve sevgiyi anlatan bir roman. Kaptan-ı derya Kılıç Ali Paşa ile kölesi ve manevi oğlu Provanalı Luca, diğer adıyla Aliko'ya ait bir iç içe geçmiş bu iki ömür. Mühtedi'de Osmanlı tarihinin önemli karakterlerinden Kılıç Ali Paşa'yı bütün insanı yönleriyle, yine kendisi gibi Hıristiyanlıktan Müslümanlığa tanıtıyor "eize" Osmanlı'na Necmi Gürmen. Bunu yaparken, "Hangisi daha güç? Yeni bir inancı kabul etmek mi, eskisinden sıyrılmak mı?" diye de soruyor. Bu sorunun yanısıra üzerine düşünmeyi okurlara bırakarak, Osman Necmi Gürmen'e, Mühtedi hakkında, onun yanıtlarını merak ettiğimiz soruları yönelttik.

Romanınız Veni, Vici, Vidi adlarını verdi. İlgiz üç ana bölümden oluşuyor. Neden Veni, Vici, Vidi?

Romalı Sezar, büyük stratejist, fethetmek istediği diyara geliyor (Veni), düşmanın

Osman Necmi Gürmen, 'Mühtedi' romanının yazarı yeni romanı 'Mühtedi: Kiliseden Camiye' ile yine okurların dikkatini çekiyor.

şafak ortalık savaşa başlıyor (Veni), Uluç Aliyle şöhrete ulaşıyor (Vici), ondan sonra anlatıyor, tabiri caizse, "Hanya ile Konya'yı" (Vidi), "Vidi", yani bilanço "Vici'den evvel gelirse, zafer sarhoşluğuyla körelen liderlerle "Tarih tekrardan ibaret kalır". Bir önceki romanınız 'Râna', Osmanlı'nın son dönemini konu alıyordu, bir genç kızın gözüyle. Mühtedi ise Hıristiyanlıktan Müslümanlığa geçen bir delikanlının gözünden, en parlak dönemlerden biri olan Kanuni Sultan Süleyman dönemini aktarıyor. Osmanlı dönemine bu ilişkinin ne-

'işip' beşüçü nüfuzlarını Keykubatın himmetiyle Bizans sınırında uç beyliği olarak Söğüt'te yerleşen topu topu 400 çadırlık bir oymak. 240 yıl içinde Asya, Avrupa, Afrika, üç kıta üzerinde egemenlik kuran, doruğa vardığında "hastalanan", canını teslim etmeden önce de 300 yıl direnen atalarının bu olağanüstü öyküsüne duyduğum ilgi haline doğal değil mi? Kurgusunu tarihi bir döneme oturtacak yazar Çinli ise Çin, Rus ise Rus imparatorluğu veya devrimlerini inceler. 600 yıllık Osmanlı, toplumu itibarıyla, işlenmek istenen her konuya zemin hazırlayabilen, doğuşu, yükselişi, çöküşüyle de dünyanın mevcut iktidarlarına ibret teşkil edebilecek zengin bir hazinedir.

600 yıllık Osmanlı, işlenmek istenen her konuya zemin hazırlayabilen, doğuşu, yükselişi, çöküşüyle de dünyanın mevcut iktidarlarına ibret teşkil edebilecek zengin bir hazinedir.

şeydediğimize gibi, tarih boyunca ongorerler, uyarılar muhakkak ki aklısız, tecrübe sahibi kişiler tarafından yapılmıştır. Öğütlerin uygulanması ise dinleyenin kulaklarına, beyindeki kıvrımların algılamaya gücüne bağlıdır. Bu olguyu "Mühtedi'de

bilhassa vurgulamak istedim. Deniz kurtları, tecrübe sahibi Turğut Reis'in Malta'da, Uluç Ali Reis'in İnebahtı'daki öğütlerine, uyarılarına rağmen, serasker Kazım Mustafa, kapudan Müezzinzade Ali gibi mağrur akıllarının sebeb olduğu hizmetleri gözler önüne sermeye çalıştım. Vezir-i İzzam Sokoilla, Kapudanı derya Kılıç Ali Paşa

gibi mühtediler sayesinde sonun başlangıcı Kanun'un değil, torunu III. Murad'ın devrinde başlar. Sarıadın'ın düşündürücü olaylar o devirden önce de olagelmştir, doğrudur ama, o güne kadar daima ilkeriyi görmeyi dâstur edinmiş bir ortam, yetenekli olana millet yararına yeteneğini kullanma fırsatını vermiştir. Kuyaslamalar saymakla bitmez. İsterseniz biz bu saydığımız, olmaması gereken olmuş vukuat içinde en tüyler ürpertici olanını mukay-

Kılıç Ali Paşa

Asıl adı Uluç Ali'dir. Adı Avrupa kaynaklarına "Occhiali" olarak geçmiştir. 1500 yıllarında doğduğu tahmin edilmektedir. Aslen İtalyan olan Kılıç Ali, küçükken Osmanlı donanmasının bir bandırla esir alınmıştır. Daha sonra Müslüman olup Turğut ve Piyale Paşalarla beraber büyük Osmanlı amirali Barbaros Hayreddin Paşa'nın yanında yetişmiştir. Kanuni Sultan Süleyman (1520-1566) devrinde yine bu paşalarla birlikte deniz muharebelerine katılmıştır. 1565'te İskenderiye Beylerbeyliğine atanmış, Mısır donanmasıyla Malta Seferine katılmıştır. Turğut Reis'in bu muharebede pehit düşmesi üzerine Trablusgarp Beylerbeyi, 1568'de Cezayir Beylerbeyi olmuştur. 1570'te Haçlı donanmasıyla karşı İnebahtı Deniz Savaşı'na katılan Kılıç Ali Paşa, II. Sultan Selim Han tarafından kaptan-ı deryaya getirilmiştir. İstanbul tersanelerinde yeni bir donanma yapılarak 1572'de Akdeniz, 1573'te İtalya, 1574'te Tunus Seferlerine çıkmıştır. 1584'te Kırm Seferine de katılan Kılıç Ali Paşa, 21 Haziran 1587 tarihinde İstanbul'da vefat etmiştir.

